

רע"פ 5646/16 - נאסר רג'בי נגד הועדה המקומית לתכנון ובניה בירושלים

בבית המשפט העליון

רע"פ 5646/16

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: נאסר רג'בי

נגד

המשיבה: הועדה המקומית לתכנון ובניה בירושלים

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 14.6.2016, בע"פ 14005-11-15, שניתן על ידי כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן

בשם המבקש: עו"ד סאמי ארשד

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ר' פרידמן-פלדמן), בע"פ 14005-11-15, מיום 14.6.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים (כב' השופט ד"ר א' גורדון), בב"ש 7401/13, מיום 7.10.2015.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. ביום 9.10.2013, הוצא צו הריסה מנהלי, המורה להרוס את ביתו של המבקש. המדובר במבנה חד קומתי, שהוקם ללא היתר, וממוקם בשכונת בית חנינה אשר במזרח העיר ירושלים. ביום 28.10.2013, הגיש המבקש בקשה לביטול הצו לבית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים (להלן: בית המשפט לעניינים מקומיים), וביום 9.3.2014, במהלך דיון בבקשה, חזר בו המבקש מבקשתו. לאחר הסכמה בין הצדדים, ועקב נסיבותיו האישיות של המבקש, נקבע כי מניין הימים לביצוע הצו יחול ביום 1.8.2014. ביום 12.8.2014, ובהסכמת הצדדים, ניתנה ארכה של 60 ימים למועד ביצוע הצו. ביום 21.10.2014, הגיש המבקש בקשת דחייה נוספת, והמועד לביצוע הצו נדחה ליום 1.5.2015. ביום 7.6.2015, ולאחר פקיעת תוקפו של הצו, הגישה המשיבה בקשה להארכת התקופה לביצוע הצו. נטען, כי ביצוע ההריסה במיקום בו נמצא המבנה מצריך ליווי משטרי, וכי חרף פנייתה של המשיבה למשטרה, ה"סיוע לא התקבל". לבקשה זו צורף תצהיר של מנהל ההריסות בעיריית ירושלים, מר ירון אליאס (להלן: מנהל ההריסות או אליאס). חרף התנגדותו של המבקש לבקשה להארכת התקופה לביצוע הצו, הוחלט, ביום 10.6.2015, כי מניין הימים לביצוע הצו יחל ביום 23.7.2015. על החלטה זו, הגיש המבקש ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים, אשר הורה, בהסכמת הצדדים, על בטלותה של ההחלטה (ע"פ 59472-06-15, מפי כב' השופט הבכיר צ' סגל). עוד נקבע בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, כי יוגש תצהיר נוסף ומפורט מטעם מנהל ההריסות; כי המבקש יוכל להגיב על כך, בתוך 7 ימים; וכי בית המשפט לעניינים מקומיים יכריע בבקשה לפי שיקול דעתו. ביום 5.8.2015, הוגש התצהיר לבית המשפט לעניינים מקומיים, יחד עם המכתב ששלח אליאס למשטרה, מיום 12.5.2012, ובו הוא ביקש סיוע בביצוע צו ההריסה. לבקשת המבקש, התקיים דיון בבית המשפט לעניינים מקומיים, ביום 7.10.2015, נחקר מנהל ההריסות בחקירה נגדית, ונשמעו טיעוני הצדדים. טענותיו של המבקש התמקדו בכך שהמשיבה התרשלה בתפקידה, ולא עשתה די, לצורך קבלת הליווי המשטרי.

3. ביום 7.10.2015, ניתנה החלטה בבית המשפט לעניינים מקומיים, לפיה התקופה לביצוע צו ההריסה תוארך, כך שמניין הימים לביצוע הצו יחל ביום 15.11.2015. במסגרת אותה החלטה, נדחתה טענתו של המבקש, לפיה המשיבה התרשלה בתפקידה. בית המשפט לעניינים מקומיים, התבסס, בעניין זה, על תצהירו של מנהל ההריסות, כמו גם על עדותו בבית המשפט, מהם עולה, כי מנהל ההריסות פנה למשטרה לקבלת הסיוע הנדרש, בתוך התקופה לביצוע הצו, תוך שהוא מצוין בפני המשטרה את מועד כניסתו של הצו לתוקף. עוד הטעים בית המשפט לעניינים מקומיים, כי הבקשה להארכת התקופה לביצוע הצו, הוגשה סמוך לאחר שהמשיבה נוכחה לדעת, כי "הסיוע המשטרי אינו מתקבל". לעניין זה, ציין בית המשפט לעניינים מקומיים, כי היה מקום "להתנהל בצורה יעילה יותר" ולפנות למשטרה טרם שהצו נכנס לתוקף, ואולם נקבע, כי הדבר אינו עולה לכדי התנהלות רשלנית או זלזול במבקש, אשר מצדיק את דחיית הבקשה להארכת תוקפו של צו ההריסה. זאת, כיוון שדחיית הבקשה הנוכחית, תהווה "פגיעה ניכרת ומופרזת" באינטרס הציבורי של אכיפת דיני התכנון והבנייה. אשר על כן, נעתר בית המשפט לעניינים מקומיים לבקשה להארכת תוקפו של צו ההריסה, ונקבע כי מניין הימים לביצוע הצו יחל ביום 15.11.2015.

4. על החלטה זו הגיש המבקש ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים. בפסק דינו, התייחס בית המשפט המחוזי לאיחור בהגשת הבקשה להארכת צו ההריסה מטעם המשיבה, לאחר שתוקפו של צו ההריסה פקע, באומרו את הדברים הבאים: "הסיבה לכך שצו ההריסה לא בוצע במועדו, הינה סיבה עניינית, הנעוצה בצורך לקבל סיוע ממשטרת ישראל לשם ביצוע הצו. ביצוע צו הריסה בכלל, וביצוע צו הריסה למבנה הממוקם במזרח ירושלים בפרט, מחייבים קבלת סיוע מהמשטרה, ובימים אלה אין ספק שמדובר בסיוע הכרחי". בית המשפט המחוזי דחה את יתר טענותיו של המבקש, על בסיס קביעות המהימנות שנעשו על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים, אשר מצא את עדותו של אליאס כעדות מהימנה, וקבע כי אין במעשיו משום רשלנות או זלזול. לנוכח האמור לעיל, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, בקובעו כי במקרה דנן, באיזון בין האינטרס הציבורי שבאכיפת דיני התכנון והבנייה, לבין

האינטרס האישי של בעל המבנה, גובר האינטרס הציבורי. עוד נקבע, כי המועד למניין הימים, לביצוע צו ההריסה, יידחה ליום 1.10.2016, בכדי לאפשר למבקש אפשרות להתארגן.

הבקשה לרשות ערעור

5. על פסק דינו של בית המשפט המחוזי הוגשה הבקשה לרשות ערעור המונחת לפניי. לטענתו של המבקש, הבית מושא צו ההריסה הוא בית המגורים של משפחתו, אשר מונה שמונה נפשות, ובין היתר, "בת הסובלת מנכות בשיעור של 100%". טענתו העיקרית של המבקש נוגעת לכך שהבקשה להארכת תוקפו של צו ההריסה הוגשה באיחור, ולאחר שתוקף הצו פקע. לטענתו של המבקש, "הגשת הבקשה באיחור הנ"ל מהווה הוצאת צו מחודשת המצריכה את ביצוע ההליך מלכתחילה, לרבות בדיקה מחודשת של מצב המבנה ואכלוסו". נוסף על כך, חזר המבקש על הטענות שהעלה בפני הערכאות הקודמות, בהתייחס לרשלנותה של המשיבה בקבלת סיוע משטרי לביצוע הצו, ולשיהוי בפנייתה למשטרת ישראל.

דיון והכרעה

6. כידוע, בקשות לרשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבלנה במקרים חריגים בלבד, בהם עולה שאלה משפטית עקרונית, אשר חורגת מעניינים של הצדדים להליך; או כאשר קיים חשש לאי צדק מהותי או לעיוות דין קיצוני, אשר יורד לשורשו של ההליך המשפטי (רע"פ 5771/16 עיאס נ' מדינת ישראל (26.7.2016); רע"פ 5798/16 עובדיה נ' מדינת ישראל (26.7.2016); רע"פ 5641/16 פלוני נ' מדינת ישראל (19.7.2016)). הבקשה שלפני איננה עומדת באמות המידה שנסקרו לעיל, ועל כן, דינה להידחות.

7. יתר על כן, יש להזכיר את ההלכה המושרשת, לפיה ערכאת ערעור איננה נוהגת, כעניין שבשגרה, להתערב בממצאי עובדה ומהימנות, שנקבעו על ידי הערכאה הדיונית. ביתר שאת חל כלל אי ההתערבות, שעה שמדובר בערכאת ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 3969/16 רקח נ' מדינת ישראל (18.7.2016); רע"פ 4675/16 בלוקא נ' מדינת ישראל (18.7.2016); רע"פ 5186/16 אליה נ' מדינת ישראל (10.7.2016)). אשר על כן, אינני מוצא כל מקום להתערב בקביעות המהימנות שנעשו על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים, בנוגע להתנהלותה של המשיבה באופן ביצוע צו ההריסה.

8. עם זאת, אתייחס בקצרה, ובבחינת למעלה מן הצורך, לטענתו של המבקש, הנוגעת לאיחור בהגשת הבקשה להארכת תוקפו של צו ההריסה. כידוע, סעיף 238א(ט) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבניה) קובע, כי "לא יבוצע צו הריסה מינהלי אם חלפו שלושים ימים מיום הגשת התצהיר כאמור בסעיף קטן (א) או מיום מתן ההחלטה של בית המשפט הדוחה את הבקשה לביטול הצו, אם ניתנה החלטה כאמור, הכל לפי המאוחר". בסיפא של סעיף זה נאמר, כי "רשאי בית המשפט להאריך את תקופת 30 הימים, אם ראה כי מן הנכון לעשות כן". תקנה 2(א)(2) לתקנות התכנון והבניה (סדרי דין בבקשות לעניין צו הריסה מנהלי), התש"ע-2010 (להלן: התקנות), קובעת כי בקשה להארכת מועד לביצוע צו הריסה תוגש "עד שבעה ימים לפני מועד ביצוע הצו", ולפי תקנה 6 לתקנות, "בית המשפט לא ידון בבקשה שלא מתקיימים בה כל התנאים הקבועים

בתקנות אלא מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

9. כאמור, במקרה דנן, הבקשה להארכת תוקפו של צו ההריסה הוגשה לאחר המועד שנקבע לביצוע הצו. ואולם, העניין לא נעלם מעיניהן של הערכאות הקודמות, אשר נימקו, באורח ממצה, את החלטתם לדון בבקשה, חרף האיחור. בין היתר נאמר, כי האיחור נבע מ"סיבה עניינית", הנעוצה בצורך לקבלת סיוע ממשטרת ישראל לביצוע הצו. אשר על כן, ועל אף שיש לעשות כל מאמץ על מנת להימנע מהגשת בקשות מן הסוג הזה באיחור, אינני סבור כי מדובר בפגם, אשר מצריך את התערבותו של בית משפט זה (ראו, לעניין זה, רע"פ 3319/15 שקיראת נ' יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים (20.7.2015); ורע"פ 3988/13 חמודה נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעת אלונים (5.6.2013)).

10. הבקשה נדחית, אפוא.

ניתנה היום, י' באב התשע"ו (14.8.2016).

ש ו פ ט